

KRATAK SADRŽAJ

Predgovor	13
1. poglavlje > Psihosocijalne osnove zdravlja	15
2. poglavlje > Razvoj zdravstvene psihologije	37
3. poglavlje > Socijalni odnosi i komunikacije u zdravstvu	51
4. poglavlje > Zdravstveno ponašanje	83
5. poglavlje > Stres i zdravlje	123
6. poglavlje: > Psihosocijalne pojavnosti kroničnih bolesti	209
7. poglavlje > Psihološke poteškoće u bolnici	229
8. poglavlje > Psihologija u porodništvu	257
9. poglavlje > Psihologija rehabilitacije	275
10. poglavlje > Biopsihosocijalni pristup boli	307
11. poglavlje > Psihologija terminalnih stanja	381
Pogovor > Zdravstvena psihologija u 21. stoljeću	401
Pojmovnik	407
Literatura	421
Kazalo pojmova	469
Kazalo okvira	473

DETALJAN SADRŽAJ

Predgovor	13
1. poglavlje: PSIHOSOCIJALNE OSNOVE ZDRAVLJA	15
Tjelesno i psihičko – jedinstvo ili različitost?	16
Stari vijek	16
<i>Sumer i Babilon</i>	16
<i>Egipat</i>	17
<i>Grčka</i>	17
<i>Rim</i>	20
Srednji vijek	21
Renesansa i novi vijek	22
Biomedicinski pristup	27
Biopsihosocijalni pristup	30
2. poglavlje: POVIJESNI RAZVOJ ZDRAVSTVENE PSIHLOGIJE	37
Definicija i područje zdravstvene psihologije	39
Zdravstvena psihologija u svijetu i u Hrvatskoj	42
Sjedinjene Američke Države	42
Europa	44
Hrvatska	45
3. poglavlje: SOCIJALNI ODNOSI I KOMUNIKACIJE U ZDRAVSTVU	51
Socijalne uloge u zdravstvu	52
Teorije socijalnih uloga	52
Promjene socijalnih uloga u zdravstvu	61
Nedostatna, nerazumljiva i necjelovita komunikacija	61
Nedostatna komunikacija	62
Nerazumljiva komunikacija	63
Necjelovita komunikacija	65
Komunikacija i zadovoljstvo bolesnika	70

Pridržavanje zdravstvenih savjeta i uputa	71
Internet i zdravstveni savjeti i upute	80
4. poglavlje: ZDRAVSTVENO PONAŠANJE	83
Teorije zdravstvenog ponašanja	86
Teorija zdravstvenih uvjerenja	86
Teorija razložnog ponašanja	88
Teorija promjena ponašanja u stadijima	89
Teorija izglednosti	91
Teorija kognitivne disonance	93
Crte osobnosti i zdravstveno ponašanje	93
Zdravstveno ponašanje i unapređenje zdravlja	98
Pionirska istraživanja uzroka srčanožilnih bolesti	100
Istraživanje u Framinghamu	101
Istraživanje u Alamedi	101
Istraživanje u Sjevernoj Kareliji	103
Istraživanje navika i posljedica pušenja u Velikoj Britaniji	104
Drugi nacionalni i međunarodni programi prevencije	105
Smanjivanje zdravstvenih rizika	107
Tjelovježba i zdravlje	108
Prehrana i zdravlje	110
Pušenje i zdravlje	112
Alkohol i zdravlje	115
Religioznost i zdravlje	116
Humor i zdravlje	121
5. poglavlje: STRES I ZDRAVLJE	123
Povijest istraživanja stresa	124
Stresori i stresne reakcije	127
Podjela stresova	131
Stres, tjelesne promjene i zdravlje	135
Stres i imunosni sustav	137
Teorije stresa	142
Psihoanalitička teorija stresa	142
Selyeova teorija stresa	142

Lazarusova teorija stresa	148
Teorija životnih zbivanja	151
<i>Umirovljenje kao stresno životno zbivanje</i>	156
Teorija sklonosti bolestima	159
Stres i tjelesne bolesti	161
Stres i srčanožilne bolesti	162
<i>Stres i povišeni krvni tlak</i>	165
<i>Stres i ishemijske bolesti srca</i>	167
Stres i rak	169
Stres i bolesti probavnog sustava	175
<i>Ulkusna bolest</i>	175
<i>Ulcerozni kolitis i Chronova bolest</i>	178
Stres i bolesti sustava žlijezda s unutarnjim izlučivanjem	179
<i>Šećerna bolest</i>	179
Stres i bolesti dišnog sustava	180
<i>Astma</i>	180
Stres i bolesti kože	182
Stres i poremećaji sna i spavanja	186
Stres i glavobolje	188
Stres i poremećaji psihičkog zdravlja	189
Sindrom izgaranja na poslu	190
Posttraumatski stres i posttraumatski stresni poremećaj	193
Ublažavanje učinaka stresa na zdravlje	196
Stres i socijalna podrška	196
Postupci samokontrole posljedica stresa	201
Autogeni trening	201
Biofeedback	202
Neurofeedback	205
6. poglavlje: PSIHOSOCIJALNE POJAVNOSTI KRONIČNIH BOLESTI	209
Psihosocijalne posljedice infarkta srčanog mišića	211
Rehabilitacija nakon srčanog infarkta	216
Depresija i srčani infarkt	220
Uspješnost programa promjena životnog stila	222
Psihosocijalni aspekti endokrinoloških bolesti	223
<i>Šećerna bolest</i>	223
Psihosocijalni aspekti hemodijalize	225

7. poglavlje: PSIHOLŠKE POTEŠKOĆE U BOLNICI	229
Djeca u bolnici	231
Ublažavanje posljedica hospitalizacije djece	234
Pedijatrijska psihologija	238
Odrasli u bolnici	240
Ublažavanje tjeskobe u bolnici	244
Psihološka priprema za kirurške zahvate	249
Psihološki aspekti intenzivne skrbi	252
8. poglavlje: PSIHLOGIJA U PORODNIŠTVU	257
Predmenstrualni sindrom	258
Neplodnost	259
Trudnoća	260
Pobačaj	262
Porođaj	264
Postporođajno razdoblje	268
Očevi i dolazak novog djeteta	272
9. poglavlje: PSIHLOGIJA REHABILITACIJE	275
Percepcija vlastitog tijela	278
Funkcije percepcije vlastitog tijela	280
Reakcije na gubitak tjelesnih funkcija	281
Amputacije	284
Amputacija dojke	285
Iznenadni gubitak vida	288
Iznenadni gubitak sluha	290
Hemiplegija	291
Cerebralna paraliza	293
Ozljede kralježnične moždine	295
Parkinsonova bolest	296
Estetski nedostaci lica	297
Crte osobnosti i prilagodba na trajna tjelesna oštećenja	299
Stavovi prema ljudima s trajnim tjelesnim oštećenjima	303

10. poglavlje: BIOPSIHOSOCIJALNI PRISTUP BOLI	307
Svrha, važnost i složenost boli	308
Neurofiziološke osnove boli	310
Vrste boli	315
Prag boli i podnošenje boli	317
Kongenitalna analgezija	318
Teorije boli	320
Teorija specifičnih receptora	320
Teorija sumacije i kodiranja	321
Teorija nadziranog prolaza	321
Teorija neuronskih matrica	324
Loeserova teorija slojeva	325
Mjerenje boli	325
Ljestvice za mjerenje boli	325
Tehnike slikovnog prikaza u mjerenju boli	327
Psihološke značajke boli	329
Značenje ozljede i bol	330
Emocionalna stanja i bol	331
Iskustvo i bol	332
Očekivanja i bol	333
Pažnja i bol	333
Sugestija i bol	334
Umor i bol	335
Crte osobnosti i bol	335
Sociokulturološke odrednice boli	336
Spolne razlike i bol	338
Etnička pripadnost i bol	339
Dobne razlike i bol	339
Vremenske prilike i bol	340
Suzbijanje boli	341
Lijekovi u suzbijanju boli	342
Neurokirurški zahvati u suzbijanju boli	347
Fizikalna terapija u suzbijanju boli	347
Psihološki postupci suzbijanja boli	348
<i>Bihevioralna terapija</i>	349
<i>Kognitivno-bihevioralna terapija</i>	352

<i>Placebo</i>	356
Psihološki i fiziološki mehanizmi placebo	359
Nocebo učinak	360
Etičnost primjene placebo	360
<i>Hipnoza</i>	361
Teorije o djelovanju hipnoze na bol	364
<i>Relaksacija</i>	366
<i>Biofeedback</i>	367
<i>Virtualna terapija boli</i>	368
<i>Ostali postupci terapije boli</i>	369
Audio-analgezija	369
Transkutana električna neurostimulacija (TENS)	369
Akupunktura	370
Paradoksalni oblici boli	373
Fantomska bol	373
Kauzalija ili kompleksni regionalni bolni sindrom	376
Multidisciplinarni centri za ublažavanje boli	378
11. poglavlje: PSIHLOGIJA TERMINALNIH STANJA	381
Komunikacija s umirućim bolesnicima	386
Priopćavanje loše vijesti	390
Palijativna skrb	391
Udovištvo	393
Tugovanje	395
Pogovor: ZDRAVSTVENA PSIHLOGIJA U 21. STOLJEĆU	401
Pojmovnik	407
Literatura	421
Kazalo pojmova	469
Kazalo okvira	473